У пошані до піонерів - лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArclay 7-4125 УНСоюзу: BArclay 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 182. СЕРЕДА, 7-го ЖОВТНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 7, 1970 No. 182. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 6 жовтня 1970

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТСЬКА КОМІСІЯ ПРО НЕСПОКОЇ У КЕМПУСАХ ПРОГОЛОСИЛА остаточно своє повне звідомлення. Воно займає 92 сторінки. У тому звідомленні таврується студентських екстремістів, які спалили один будинок у Кентському університеті в Огайо та обкидували вояків Національної Гвардії пляшками й камінням, як теж тих, що схвалювали таку поведінку студентів, але водночас різко засуджує Національну Гвардію, яка, мовляв, „непотрібно, неспровоковано і невибачливо" вбила 4 травня ц. р. своїми стрілами четверо студентів і поранила 12. Той звіт вимагає, щоб в майбутньому Національна Гвардія не мала гострих набоїв у своїх крісах.

ДЛЯ ЗБІРКИ ФОНДІВ ДЛЯ АРМІЇ СПАСІННЯ УЛАДЖЕНО у Вашингтоні „показ моди" з почесною участю вдови по президенті Айзенгаверові, Меммі Айзенгавер, та дружин віце - президента Егню й генерального прокуратора Мічелла. На тій добродійно - товариській імпрезі було понад 1.000 жінок.

ВЕТЕРАНИ В'ЄТНАМСЬКОЇ ВІЙНИ НЕ МАЮТЬ труднощів з отриманням праці — твердить американська преса. Ось, наприклад, в Бостоні тамошніх 250 працедавців зголосили готовість прийняти 15.000 осіб на працю з річними платнями від 4.500 до 18.000 дол. Остання статистика ствердила зріст безробітних на 5.5 відс., себто до 2,600.000 осіб.

СЕКРЕТАР ТРАНСПОРТУ ДЖАН А. ВОЛЬП ЗВІТУВАВ президентові Ніксонові, що винайдено новий електронічний прилад, який може чотирикратно краще перевіряти, чи пасажири на літак мають при собі зброю, — ані ж це могли робити давні прилади.

У НЮ ЙОРКУ ЗБУНТУВАЛИСЬ в минулому тижні в'язні в усіх чотирьох в'язницях: 1.400 в'язнів в Мангеттені, 1.500 на Бруклині, 900 в Кю Гарденс і 338 в Лонг Айленді. В центральній в'язниці в Мангеттені в'язні схопили 17 закладників і погрожували вбити їх, якщо влада не виконає їхніх вимог. В'язні звільнили закладників після того, як посадник Ню Йорку Джан Ліндзі обіцяв в'язням, що особисто прийде до них і вислухає їх скарг, якщо спершу звільнять всіх схоплених. Ліндзі поставив їм півгодинний ультиматум, що його протягнули на близько три години вночі з минулої неділі на понеділок. В'язні протестували проти переналеження в'язниць, довгого притримування без суду, високих сум на поруку і т. п.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ ЗАЯВИВ у телевізійному інтерв'ю, що „безсумнівно" на першому місці між кандидатами на президента від Демократичної партії у виборах в 1972 році стоїть сенатор Едмунд С. Москі з Мессачусетсу. Подібне ствердження склав недавно голова демократичної більшости в Сенаті Майкел Менсфілд. Самсен. Москі покищо відмовився виявити, чи він задумує кандидувати на президента в 1972 році, але не заперечив цьому.

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ — КОНГРЕС ІНДУСТРІЯЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НАПОЛЯГАЄ знову, щоби Конгрес схвалив систему загальної державної опіки над здоров'ям всіх громадян. Названа централя американських професійних спілок пропонує створити для цього окрему установу поруч із „Сошел Секюриті".

У СВІТІ

В ЮГОСЛАВІЇ ЗАСТОСУЮТЬ „ротаційну систему" на становищі президента держави: щороку президентом буде представник іншої тамошньої автономної республіки. Югославія складається з 6-ох таких республік: Сербії, Хорватії, Словенії, Македонії, Чорногори й Боснії та Герцеговини. Тіто стане досмертним президентом з вирішним голосом — повідомляє преса.

ГЕНЕРАЛ КРЕЙТТОН АБРАМС ВІДЛІТАВ і вернувся до виконування своїх обов'язків головного командувача американських військ у В'єтнамі. 56-річний генерал заслаб в минулому тижні під час церемонії вшанування австралійських військ у Південному В'єтнамі. Була тоді велика спека та, крім того, ген. Абрамс мав вірусову перестуду.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГОЛДА МЕЇР ПРИБУДЕ в другій половині цього місяця до Ню Йорку на сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, коли будуть відзначати 25-річчя тієї міжнародної організації. Можливо, що при тій нагоді през. Ніксон знову прийме Голду Меїр у Білому Домі.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА І ПОЛЬЩА ПЕРЕВОДЯТЬ у цьому тижні останні наради про нормалізацію своїх взаємин та обмін амбасадорами. Польський віце - міністер закордонних справ Юзеф Вінєвіч заявив перед своїм від'їздом з Варшави до Бонну, що сподівається, що в цьому тижні буде устійнений текст відповідного двостороннього договору.

ПАПА ПАВЛО VI ПРИБУДЕ в листопаді ц. р. до Австралії і в тому самому часі буде там приявний завзятий противник порозуміння Протестантських Церков з Католицькою, войовничий провідник північно - ірляндських протестантів пастор Ієн Пейслі. Його запросила Міжнародна Рада Християнських Церков, суперниця організації до Світової Ради Церков, яка об'єднує більшість Православних і Протестантських Церков. Тому, що Пейслі є британським громадянином, він не потребує австралійської візи, отже австралійський уряд не може спротивитися його приїздові, дармащо той приїзд має демонстраційний характер проти Папи.

КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА II ЗАПИТАЛА була президента Ніксона під час їхньої зустрічі на обіді у британського прем'єра Едварда Гіта в Чекерсі, в Британії: „В якому стані знаходиться югославський президент Тіто?" Ніксон відповів, що Тіто, який має 78 років, — у повноті фізичних і духових сил. Після того королева Єлисавета згадала, що її сестра Маргарита відвідала недавно Далматійське узбережжя в Югославії і була захоплена тамошньою природою.

НА ПОХОРОН НАССЕРА МАВ ПОЇХАТИ, як головний репрезентант Америки, один з найближчих дорадників президента Ніксона і його особистий приятель, Роберт Фінч. В останній хвилині відкликано його подорож і заступлено його Еллійтом Річардсоном тому, що Фінч репрезентував був Америку на похороні ізраїльського президента Леві Ешколя в минулому році. Американські лідери боялися, що єгипетські араби вважатимуть приїзд Роберта Фінча за якусь демонстрацію проти них.

През. Ніксон вернувся і називає свою подорож дипломатичним успіхом

Вашингтон. — Президент Ніксон вернувся до Вашингтону в понеділок о год. 8:30 вечером. На військовому летовищі „Ендрюс" привітали його віце-президент Спіро Егню,всі члени Уряду, дипломатичний корпус і конгресові лідери, разом коло 3.000 осіб. Президент, привітавшись з своїми двома доньками і зятем Дейвідом Айзенгавером, Віце-президентом, членами Уряду й дипломатами, виголосив коротку промову, в якій назвав свою подорож до 5-ох країн Европи дипломатичним успіхом. Він ствердив, що без уваги на різниці поглядів на різні міжнародні справи, всі европейські лідери визнають факт, що Америка є могутньою великодержавою і що вона не загрожує безпеці ні одної країни в світі. „Цього не можна сказати про деякі інші держави" — заявив през. Ніксон з виразним натяком на Совєтський Союз. Президент повторив ще раз те саме, що сказав був кількакратно в Европі, що „Шоста фльота мусить бути сильною, щоб протиставитись потенціяльній агресії в середземноморському обширі і в Европі". Він висловився за продовженням воєнного перемир'я між Ізраїлем та Єгиптом та підкреслив, що ЗСА „суворо противляться кожному порушенню існуючого перемир'я". Що стосується В'єтнамської війни і шансів замирення, Ніксон ствердив, що голови европейських держав усвідомлюють, що американський Уряд рішуче й успішно змагає до закінчення тієї війни. „Майбутність потвердить те передбачування" — заявив Президент. Він звітуватиме докладно про свою подорож перед лідерами обох палат Конгресу. Ще не відомо, чи виголосить промову через радіо-телевізію до народу. Загально припускають, що Президент займеться тепер найбільше внутрішніми справами країни, головно листопадовими виборами, не спускаючи проте з очей ситуації у В'єтнамі та на Близькому Сході.

Квебецькі сепаратисти викрали британського консулярного службовця

Монтреаль, Канада. — Французькі сепаратисти, члени екстремістичної організації „Фронт за визволення Квебеку" викрали із застосуванням сили зброї в понеділок 5 жовтня ц. р. британського старшого консулярного службовця Джеймса Ричарда Кросса із його дому в Монтреалі і вивезли в невідомому напрямку. У знайденому згодом в будинку Квебецького Університету повідомленні, провід згаданої організації вимагає титулом викупу за Кросса звільнення дванадцяти політичних в'язнів і їх відправлення літаком на Кубу або до Альжиру і виплачення „Фронтові за визволення Квебеку" 500.000 дол. золотом. Все це має бути зроблене до 48 годин. Крім того, згідно з інформацією квебецького міністра справедливости, сепаратисти вимагають, щоб уряд Квебеку опублікував їхній маніфест і вимогою встановлення незалежности французько-мовного Квебеку і вилучення його з-під канадійської суверенности. Тексту цілого повідомлення не опубліковано. Уряд провінції Квебеку відбув негайно після викрадення надзвичайне засідання для обмірковування ситуації, зв'язаної з справою Кросса. Міська, провінційна і королівська канадійська кінна поліція започаткувала наполегливі розшуки за організаторами викрадення і за його жертвою. Офіційно 50-літній Кросс є британським комісаром торгівлі у Квебеку і керівником британського урядового бюра в Монтреалі. „Фронт за визволення Квебеку" пропагує проведення соціяльної революції за кубинським зразком.

Філядельфійська Союзова Округа зобов'язалася придбати ще 250 членів до кінця року

Філядельфія, Па. — Минулої неділі, 4-го жовтня, тут у приміщенні розкішно перебудованого дому „Тризуба" відбулися організаційні збори місцевої Округи УНСоюзу, як'а об'єднує 37 Відділів, в цьому 18 в Філядельфії, а решту з ближчої і дальшої околиці, з круглo 7,500 членами. Хоча на зборах була заторкнена низка союзових і ширших громадських та фінансових справ, то домінуючою проблемою було успішне закінчення цьогорічної кампанії і дальше збільшення членства УНСоюзу. На з'їсовану головним секретарем д-ром Ярославом Падохом тему цьогорічної кампанії: 6,000 нових членів та досягнення нового рекорду 90,000 усіх членів УНС, Філядельфійська Округа, яка тричі була першуном УНС, відповіла заявою і твердим зобов'язанням — до кінця цього року придбати ще бодай 250 нових членів, тобто разом зі здобутими досі, бодай 600 членів. Приймаючи і дякуючи за це зобов'язання, гол. секретар підмітив, що досі, за вісім місяців, УНСоюз придбав круглo 4,000 (точніше — 3,959) членів і тому треба впродовж найближчих трьох місяців придбати ще дві тисячі. Коли зважити, що,наприклад, у квітні цього року організатори УНС придбали були понад 900 членів, то це число на три осінні місяці є зовсім реальним, а зобов'язання Філядельфійської Округи є першим великим кроком на шляху до здійснення цієї мети.

Збори відкрив голова Округи і водночас головний радний та обласний організатор Степан Гавриш, а молитву за успіх зборів провів заслужений союзовий і громадський діяч й конвенційний делегат о. мітрат Омелян Мицик, парох Честеру. Голова зборів і Округи згадав заслуги бл. п. Василя Новака, секретаря четверського Відділу УНС, який недавно відійшов від нас, як жертва теперішніх неспокоїв в ЗСА, а водночас п. Гавриш привітав приявного його сина, Михайла Новака, який мимо навантаження різними обов'язками, перебрав по батькові важкий секретарський уряд. Після цього відбулися дві організаційні доповіді, які основа пізнішої основної дискусії і ухвал. Сте-

(Закінчення на стор. 4-ій)

14-ТА ВИСТАВКА ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Вже 14-та з черги Мистецька виставка жіночої творчости, влаштовувана 64 Відділом СУА, відкриється в домівці Відділу, кімната ч. 31, в Українському Народнім Домі, у неділю 18-го жовтня. В цьогорічній виставці, як сказано в повідомленні Управи Відділу, беруть участь мистині різних поколінь і напрямків.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ У ВІДНІ

Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий

Відень (В.Я.). — Незабутні дні для української громади у Відні проминули. Його Блаженство Кардинал Йосиф Сліпий, при кінці своєї тури по всіх українських громадах у вільному світі відвідав також українців у Австрії. Це мала громада, але вона все ж таки має велике значення для українського народу.

Ранком в суботу 26-го вересня Кардинал прибув поїздом до Відня. Привітали його на стації віденський архиєпископ кардинал Кеніг та делегація українців під проводом пароха церкви св. Варвари о. д-ра Дзеровича, голови святкового комітету для вшанування Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого у Відні мгра Юліяна Костюка, його заступників д-ра Залозецького та інж. Жупника й інших членів комітету. Мала Ія Вербовська, учениця парохіяльного садочку св. Варвари, привітала Верховного Архиєпископа віршем, яким він дуже втішився. Безпосередньо опісля кардинали поїхали до архиєпископської палати, де Кардинал Йосиф Сліпий мешкав під час своєї візити у Відні.

Того ж самого дня вечером о год. 5-ій відбувся святочний концерт у залі Брамса, на якому були присутні всі церковні достойники. На концерті виступав церковний хор св. Варвари під управою проф. Андрія Гнатишина із солістами Сильвією Отмар-Штайн (сопран) Любою Гнатишин (альт), Губертом Фехт-Віденським (баритон) та Борисом Ямінським (бас-баритон). Дальшу частину програми виконала відома українська оперна співачка Іра Маланюк. Перша частина програми складалася з літургічних пісень, а Іра Маланюк виконала, при фортепіяновому акомпаніяменті директора Р. Брендля, пісні: „Ой поля", „Три шляхи", „Ой вербо" та „Ой гляну я". Друга частина складалася в більшості з народних пісень. На кінець хор заспівав для Блаженнішого „Господи силою Твоєю" та „Многая літа".

Закінчення на стор. 4-ій

Анвар Садат стане президентом Єгипту

Каїро. — Голова 360-ти членного єгипетського Національного Зібрання, д-р Лабіб Шукаїр, проголосив, що 8-членна Екзекутива монопольної в Єгипті політичної партії, яку заснував був померлий в минулому тижні Гамаль Абдель Нассер, Арабської Соціялістичної Унії „рішила на своєму засіданні в минулу суботу одноголосно, що наступником Нассера на становищі президента повинен стати теперішній віце-президент, Анвар Садат. Це рішення Екзекутиви затвердив в понеділок 5 жовтня 150-тичленний Центральний Комітет названої політичної організації. Тому він, Лабіб Шукаїр, зголосить ту кандидатуру на пленумі Національного Зібрання, що його скликано на середу 7 жовтня ц. р. Поспіх, з яким єгипетські керівні діячі рішили поладнати проблему наслідства по померлому Нассерові, західні спостерігачі в Каїрі з'ясовують бажанням мерщій заповнити „пустку", що настала із смертю Нассера. Совєтський прем'єр А. Косиґін будьто перестерігав єгипетських лідерів у розмовах з ними, що коли б продовжувався стан провізорії, то можуть загостритися внутрі ншi відносини внаслідку суперництва різних кандидатів на президента. Совєтському Союзові — мав наполягати Косиґін — залежить на стабільності відносин в Єгипті. До цих міркувань будьто-то прихилились всі розмовці Косиґіна. 52-річний Анвар Садат, коментують західні кореспонденти з Каїро „належить до „середини" єгипетського політичного світу, себто не має марки ані надто яскравого совєтофіла, як інший кандидат Алі Сабрі, ані прихильника Заходу, як Захарія Мохадін і з усіма живе в добрих взаєминах. Але він, співробітник Нассера з часу військової змови, яка в 1952 році скинула з престолу короля Фарука, завзятий ворог Ізраїлю і, як більшість арабських лідерів, неприхильно наставлений супроти Америки за те, що вона підтримує Ізраїль. Якщо Національне Зібрання вибере Анвара Садата на президента, що той вибір піде не затвердження плебісцитові 15-го цього місяця.

Округи УНС Сиракюз і Трой відбули організаційні наради

Сиракюзи. — Минулої суботи, 3-го жовтня, тут у приміщеннях Українського Народного Дому відбулися організаційні наради Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу округи Сиракюз і Ютики з участю трьох десятків представників дев'ятьох Відділів. Наради відкрив і ними проводив голова Округи головний радний Володимир Запаранюк, молитву провів вcч. о. Богдан Смик з Ютики, а секретарював Я. Сенишин з Геркімер. Звіт про стан Округи склав її голова Вол. Запаранюк, згадуючи, що в 1969-му році Округа придбала 150 нових членів УНСоюзу та запевнюючи, що й цьогорічний успіх не буде менший. Приявний на нарадах головний предсідник Йосип Лисогір, поінформував учасників нарад про перебіг і вислід недавньої 27-ої Конвенції УНСоюзу в Клівленді, подав загальну характеристику розвитку УНС за дев'ять місяців цього року. Фінансовий ріст в цьому році дещо сповільнений доз'рівінням 20-літних грамот та їх виплатою. Прибутки з членських вкладок були вищі, в порівнянні з минулим роком не зважаючи на деякі втрати в активних членах. Це тому, бо нові члени забезпечуються на вищі суми. Характеризуючи інші ділянки активности УНСоюзу, п. Йосип Лисогір інформував, що редакційна підготова другого тому монументальної Англомовної Енциклопедії закінчена вже деякі частини тому і книга тепер є в друку та появиться на книгарському ринку перед закінченням цього року. Опублікований УНСоюзу „Лікарський довідник" д-ра М. Данилюка вже в цьому ді

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-Р БОГДАН ШЕБУНЧАК ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ОДВУ

Д-р Богдан Шебунчак

Клівленд. — Минулої суботи і неділі, 3 і 4-го жовтня, тут у приміщеннях готелю Пік Картер відбувся ювілейний, бо 30-ий з черги З'їзд Організації Державного Відродження України (ОДВУ), в результаті якого обрано нові керівні органи цієї заслуженої організації з д-ром Богданом Шебунчуком, як головою, у проводі. З'їзд відкрив коротким словом ,вітаючи зібраних дотеперішній голова проф. д-р Богдан Гнатюк, а проводила ним обрана president в складі: проф. д-р Михайло Пап — голова, д-р Богдан Шебунчак і п. Степан Кондоба — заступники голови та мгр Середович і Ярослав Криштапович — секретарі. На програмі першого З'їзду крім формальностей, було обрання комісій та звітування і дебати над звітами. Вечером того дня відбувся бенкет із доповіддю інж. Осипа Зінкевича про теперішнє положення в Україні та мистецькою програмою. У неділю, після дальших дебат і звітів ,обрано нову Крайову Управу ОДВУ в такому складі :д-р Богдан Шебунчак — голова, почесні голови (з правом голосу) проф. д-р Олександер Грановський та інж. Степан Куропась, заступники голови. Володимир Різник, д-р Денис Квітковський та проф. Мирон Куропась, секретар — Роман Шраменко, фінансовий секретар інж. Василь Колодій, скарбник — проф. Степан Стецик та Петро Гнегало, д-р Павлишин і проф. М. Михалевич — члени Управи, Політична Рада: проф. д-р Богдан Гнатюк, Микола Зігун і Павло Дорожинський. Референт Визвольного Фонду — д-р Володимир Михайлів. Контрольна Комісія :д-р Клюфас, мгр Середович, інж. Харамбура, інж. Варивода та мгр Ю. Дачишин. З'їзд особисто вітали Йосип Лисогір від Світового Конгресу Вільних Українців і Українського Народного Союзу, мгр Іван Базарко від Українського Конгресового Комітету Америки та інж. Микола Плавюк від Українського Національного Об'єднання і Братніх Організацій Канади. Надіслано численні письмові привітання, між ними від Митрополита Амвросія Сенишина і Архиєпископа Мстислава.

Проф. д-р Лев Добрянський взяв участь в конференції ВАКЛ у Японії

Токіо, Японія. — В друкованому в Сеулі , в Кореї, англомовному журналі „ВАКЛ-Бюлетень" з вересня 1970 р. опубліковано статтю президента УККА проф. д-ра Лева Добрянського під заг. „Азіяція, а не в'єтнамізація — це концепція перемоги". В статті розглядається проблеми не лише в'єтнамської війни, а в цілому Індо - Китаї, з підкресленням підривної діяльности і допомоги совєтської Росії в продовженні червоної агресії в тому районі світу. Д-р Л. Добрянський брав активну участь в четвертій з черги Конференції Світової Антикомуністичної Ліґи, ВАКЛ, що відбувалася в Кіото і в Токіо в Японії в днях 14-20 вересня, з участю по над 200 делегатів. Президент УККА і голова Красового Комітету Тижня Поневолених Націй проф. д-р Л. Добрянський, виступаючи на тій конференції, а потім і інтерв'ю для японської преси, викривав московсько-большевицьку концепцію „мирного співіснування двох систем", скеровану на підрив сил вільного світу і для його загарбання. Крім того, з його видатною допомогою та активною участю голови ЦК АБН і голови Проводу ОУН Ярослава Стецька, Світова Антикомуністична Ліґа цього разу змінила статут в дусі раніших домагань АБН, зазначивши, що головним ворогом є совєтський російський імперіялізм. При ВАКЛ на цій конференції було створено в Екзекутивній Раді окреме місце для АБН та одно місце зарезервовано для представника з Північноамериканського Континенту. Ярослав Стецько, як голова АБН, прийняв цю номінацію. Конференція ВАКЛ одноголосно схвалила резолюцію про повну підтримку „13-го відзначування Тижня Поневолених Націй в 1971 році". Автором цієї резолюції був проф. д-р Л. Добрянський. У резолюції закликається всі вільні народи відзначати Тиждень Поневолених Націй та зазначено, що ТПНацій вже відзначався в 17 країнах світу. В розмові з журналістами, як про це подавала японська газета „Перемога над комунізмом" та ін. преса, д-р Лев Добрянський звертав увагу японського народу на традиційний російський імперіялізм та закликав звернути більше уваги на Україну й інші неросійські поневолені народи.

Грузинські ветерани вшановують пам'ять своїх провідників в українській церкві

Ню Йорк (М.Т.). — Біля Парижу у Франції в серпні ц.р. помер головнокомандувач Армії Грузинської Демократичної Республіки в роках 1918-21, сл. п. генерал Георгій Квінітадзе, який в аналах історії грузинської національної визвольної боротьби за незалежність Грузії займає передові пости проти московсько-комуністичних наїздників. В серпні ц.р. у Франції несподівано помер також поет і предсідник грузинського Об'єднання в Сошо-Монбеляр сл.п. Євтихій Абуладзе, рідний брат якого з дружиною живе в ЗСА і є одним з активних діячів грузинської еміграції на чужині та щирим приятелем українців.

В сорокові дні смерти генерала Г. Квінітадзе і Є. Абуладзе з ініціятиви грузинських ветеранів в Ню Йорку влаштовано 27-го вересня ц.р. Панахиду, а опісля в церковній залі відбулася поминальна трапеза в Українській Православній Церкві Всіх Святих на 11 вулиці між 2 і 3-ою Авеню. Панахиду відслужив протопресвітер отець Іван Ткачук в супроводі церковного хору під орудою диригента О. Дідух. Присутні були представники етнічних груп і грузини.

Після Панахиди в простоpій церковній залі за накритими столами засіли біля 80 осіб — члени грузинської громади з Ню Йорку, представники різних національ-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пересторога Ніксона Москві

Хоча смерть єгипетського президента Нассера вплинула на відкликання показу сили американської Шостої фльоти у східній частині Середземного моря, перебування Ніксона на літаконосці „Саратоґа" й прапорному кораблі Шостої фльоти „Спрінґфілд", його наради у південно-европейській квартирі НАТО в Неаполі, його відвідини в Римі, Београді й Мадриді та одночасна подорож секретаря оборони Мелвіна Лерда з найвищими американськими морськими старшинами до Туреччини й Греції — все це разом було великою пересторогою на адресу Москви.

За твердженням найкраще зорієнтованих американських коментаторів, Ричард Ніксон прийшов до переконання, що Москва вважає відкликування ним військ із В'єтнаму за доказ слабости і „випробовує" Америку так само, як „випробовувала" Джана Ф. Кеннеді в рр. 1961-1962 кризами довкола Берліну й на Кубі. Совєтські вожді думають, що труднощі, які має Ричард Ніксон в Америці, та повторні запевнювання про миролюбність його закордонної політики зв'язують йому руки, що СССР може дозволити собі розгортати імперіялістичні затії в усьому світі. Внаслідку — посилення совєтської фльоти на Середземному морі, зламання перемир'я на Близькому Сході, пересунення над Суезький канал совєтських ракет, засекречене будування бази для совєтських атомових підводних човнів на Кубі, нові шикани східньонімецьких комуністів супроти комунікаційного руху з Заходу до Берліну.

Ніксон недвозначно підкреслив, що ЗСА — з допомогою союзників із НАТО чи без їхньої допомоги — не допустять до того, щоб Москва заволоділа Близьким Сходом. Та подорож була пересторогою на адресу Москви, щоб вона не недоцінювала американської сили та її сторожкости. Совєтські проводирі добре інформовані про те, що пишуть американські газети, Тож коментарі американської преси, зокрема передова стаття в „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 12 жовтня п. н. „Справжнє значення подорожі Ніксона" — повинні переконати Москву, щоб вона не перетягувала струни.

25-річчя Північного В'єтнаму

У Ганої і в Москві відбулися пресові конференції та святкування 25-річчя створення „Демократичної Республіки В'єтнам", як ту сателітну країну називає комуністична преса. „Лише десять років були роками мирної праці, будівництва нового життя" — сказав на пресовій конференції в Москві північнов'єтнамський посол Нгуєн Тхо Тяк. Як і заведено в так званій системі світового соціялізму, винайденій генеральним секретарем ЦК КПСС Л. Брежнєвим, названий посол „висловив глибоку подяку КПСС, совєтському урядові й народові за підтримку революційної справи в'єтнамського народу, за допомогу в його справедливій боротьбі".

Совєтська преса сповістила про „свято в'єтнамського народу" в числах з 29 серпня, хоча саме проголошення створення „Демократичної Республіки В'єтнам" припадає на 2-ге вересня. Приспішено вістку було для того, щоб комуністи в світі і їхні поплентачі мали досить часу для „мобілізації" і підготови виступів проти „американської агресії" у В'єтнамі.

Насправді ж сучасна історія записує на своїх сторінках такі факти, які ніяк не дають нагоди для будь-яких святкувань, навіть з комуністичної точки зору. Москва і Пейпінґ штовхнули Північний В'єтнам на воєнну авантюру. Вкладаючи велетенські гроші, постачаючи зброю, гармати й ракети, Совєтський Союз далі штучно підтримує воєнні дії північнов'єтнамських „визвольників", які хочуть залити кров'ю землю вільної частини в'єтнамського народу — незалежну В'єтнамську Республіку.

Успіхи південнов'єтнамської та американської армій, як і їхніх союзників з різних вільних країн, змусили комуністичного агресора з півночі значно згорнути свої загарбницькі крила. Поволі, але певно північнов'єтнамський агресор замість нападати, змушений оборонятись. Масакри цивільного населення, терористичні бомби, варварські ракетні атаки збоку В'єтконґу й частин армії Північного В'єтнаму збільшують бажання народу Південного В'єтнаму перемогти агресора.

СМЕРТЬ НАССЕРА І НАСЛІДКИ

Мюнхен. — 28-го вересня нагла смерть скосила президента Єгипту Нассера на 52-му році життя. Після державного перевороту в Єгипті 1952 р. ім'я полковника Нассера все частіше з'являлося в світовій пресі. Відсунувши від влади генерала Наґіба в 1955 р., Нассер став „рішальним чинником" у політиці Єгипту.

Нассер не був з роду февдальної аристократії, що за короля Фарука керувала Єгиптом. Він походив із незаможної родини і, як багато його товаришів — молодих офіцерів, мріяв про модернізацію Єгипту, про прискорений розвиток його господарства, про ширення освіти серед занедбаних народних мас країни.

Одночасно Нассер захоплювався ідеєю арабської соборности, об'єднанням усіх арабських країн від Перської затоки і Евфрату аж до берегів Атлантійського океану на заході. Само собою, вождем („раїс") цієї арабської імперії мав би бути він, Нассер. Цьому плянові не судилося здійснитися, бо арабські племена розділені великими просторами і перебувають під різними режимами: в Савді Арабії февдальний деспотичний режим і рабство, в інших „освічений абсолютизм" (Мароко), є ліберальна республіка (Тунісія) і також диктатури різної масти.

Спроба створити в 1959 р. федерацію Єгипту з Сирією не вдалася, і від того лишилася тільки назва Єгипту — „Об'єднана Арабська Република". Нассер вислав був 20.000 свого війська в Ємен, на поміч республіканцям, що в и с тупили збройно проти монарха. Але монархістам допомогла Савді Арабія, найбагатша нафтою країна, і довелося Нассерові припинити інтервенцію проти арабських монархів. Навіть з йорданським королем Гуссейном, якого Нассер уважав за „агента західнього і м періялізму", він помирився.

Нассер взявся був зліквідувати залишки колоніяльної залежности Єгипту. В 1956 р. його уряд передав у власність держави Суезький канал, що приносив великі прибутки закордонним акціонерам. Це викликало воєнну інтервенцію з Англії і Франції. У тій війні взяло участь також військо Ізраїлю, що вважав Єгипетську державу за найбільшу небезпеку для себе. В листопаді 1956 р. вмішалися дипломатичними заходами Америка і СССР. Президент Айзенгавер настоював, щоб Париж і Лондон відкликали свої сили з Єгипту; Хрущов із Москви загрозив атомовими бомбами ворогам Єгипту.

З того почалася дружба між Єгиптом і СССР. Москва дала Єгиптові великі кредити і технічну допомогу на будування над Нілом величезної електрівні. В Єгипті появились совєтські спеціялісти — інженери та військовики — допомагати організації армії і народного господарства. Нассер перейняв дещо із совєтської системи (наприклад, націоналізація торговельних підприємств).

В Єгипті при владі стоїть єдина визнана партія, що зветься „соціялістична". Але комуністична партія заборонена і її провідники перебувають під арештом. Мені довелося два роки тому розмовляти з високим урядовцем єгипетського міністерства в Мюнхені. Я питався, як треба розуміти слово „єгипетський соціялізм". Він відповів, що так називають у Єгипті кооперацію.

Нассер умів грати на арабському н а ц і оналізмі, особливо в пропаганді проти Ізраїлю. З Москви приходила щедра допомога єгипетській армії, і в Єгипті росли надії, що вдасться всіх мешканців Ізраїлю „утопити в морі". Це довело до нової війни в 1967 році. Сили Єгипту і Йорданії зазнали катастрофічної поразки в шестиденні війні з Ізраїлем. То були „чорні дні" в житті Нассера, і він збирався відійти від влади, але його популярність була ще дуже велика, і Нассер зостався на чолі держави. З особливим гнівом згадував він, що такі на слова „революційні" уряди, як сирійський і іракський, спокійно дивилися, як кривавилося військо Йорданії та Єгипту в війні з Ізраїлем. Вони й пальцем не кивнули, щоб допомогти арабським братам.

Хоч після воєнної катастрофи 1967 року Москва послала досить зброї в Єгипет, щоб заповнити втрати, воєнний запал Нассера значно ослаб. Певний вплив у цьому мала політика Москви, що має двоїстий характер. З одного боку Ізраїль самим своїм існуванням стоїть на перешкоді плянові „злиття націй" в СССР. Багато совєтських громадян жидівської національности мріють про еміграцію в Ізраїль, і в Москві ставляться з великим недовір'ям щодо льояльности совєтських жидів до комуністичного режиму. Пропаганда антисемітизму (під маскою „боротьби проти сіонізму") ніколи, навіть за царського режиму не була така поширена, як тепер в СССР. З другого боку, провідники компартії в Кремлі розуміють, що поки є Ізраїль, Москва може збільшувати свої впливи в арабському світі і ставити арабські держави в залежність від московського „старшого брата". Зброю із СССР одержує не тільки Єгипет, але й Сирія, Ірак, Альжир.

За технічну й господарську поміч мусів Нассер дати пристановище для воєнної фльоти СССР на єгипетському узбережжі. Ізраїль — це в руках Москви „опудало", щоб лякати арабів „імперіялізмом сіоністів" і манити арабські держави під опіку совєтської імперії!

Нассер, що кілька разів гостював в СССР, певно зрозумів подвійну гру Москви. З небезпекою для своєї популярности серед арабів, що не хочуть визнати існування Ізраїлю, Нассер, разом з королем Йордану Гуссейном, погодився на переговори з Ізраїлем про мир, за посе-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ФРОНТИ БОРОТЬБИ

Двадцять років тому створено Генеральну Раду Професійних Спілок Японії — СОХІО, яка об'єднує тепер понад чотири мільйони робітників з різних галузей промисловости, зорганізованих у 65 професійних спілках. Комуністична партія Японії кинула всі сили на те, щоб захопити в свої руки провід СОХІО і так контролювати японський профспілковий рух. У 1965 р. головою СОХІО був Каорі Ота, тепер Акіра Іваї, і обом їм Москва присудила „Міжнародні ленінські премії миру". Проти СОХІО почала цього року відверто виступати Японська Конфедерація Праці, ДОМЕЙ, яка відкидає комунізм, домагається повної ізоляції комуністів у Японії і почала посилати своїх діячів до комуністичної СОХІО для поборювання там комуністичних впливів.

Москва уважно стежить за діяльністю СОХІО, запрошує делеґатів до СССР, видає їм нагороди „за боротьбу за мир, проти імперіялізму"... „Ми, представники делеґації СОХІО, яким пощастило відвідати СССР у 100-річчя з дня народження В. Леніна, клянемося" і т. д. — говорив її делеґат совєтським кореспондентам в Японії. Совєтська преса з 5-6 вересня, однак, помістила кілька тривожних вісток про дальшу долю СОХІО, а київська „Культура і Життя" з 6 вересня писала: „Правим силам вдалося проникнути в СОХІО... і дещо розколоти робітничий рух, створити праві реформістські профспілки, керівництво яких по суті підтримує інтереси капіталу".

Совєтська політична пропаганда в Павільйоні СССР на Світовій Виставці в Осака мала деякий вплив на японців. Та все ж частина й комуністів збагнула, що СССР не такий „прогресивний", як вони його побачили в совєтському павільйоні. Антикомуністичні сили в Японії, особливо в середовищі профспілок, набирають розмаху, і може на цьому тлі особливо вимовним є факт, що саме в Токіо цього місяця відбувся перший Антикомуністичний Світовий З'їзд Молоді.

В іншому районі земної кулі — в республіці Чіле — інший фронт боротьби. Там від років „діють" совєтські лікарі, інженери, механіки та інструктори, зміцнюючи впливи комуністичної партії. У висліді — президентом країни обрано марксиста, який — ще не затверджений Сенатом, — уже заявив, що повністю підтримує Кубу Кастра, марксизм - ленінізм" тощо. Але і в тій південноамериканській країні вже наростає контрудар: комуністи, чи як офіційно вони називаються, марксисти ще не перебрали влади в свої руки, а вже в країні постав економічний хаос, наростає зубожіння, закордонні капіталовклади почали відпливати геть. Ще невідомо, як з а к і н читься „марксівська перемога" в Чіле, однак, вона виявила, що комуністична партія, підтримувана с о в єтською Росією, може в якійсь країні, так би мовити, „легально" захопити владу. Це повинно бути пересторогою для інших вільних країн, особливо ж Італії та Франції, що мають по кілька мільйонів членів комуністичної партії.

Фронти напруженої ідеологічної боротьби пролягають не тільки в вільних країнах світу. Організація Об'єднаних Націй, особливо ж її Комісія в справах науки й культури, ЮНЕСКО — стала „Меккою" для комуністичних діячів. ЮНЕСКО на різних конференціях і симпозіюмах не забуває про „ленінський ювілей". Протягом двох тижнів тривав у Москві Міжнародній Семінар ОН у справах жіноцтва, що розпочався 10-го вересня. В ньому брали участь представниці 37 країн, і розпочався він заявою представника генерального секретаря ОН У Танта — Марка Шрайбера, який сказав: „Совєтський народ цього року відзначає 100-ліття з дня народження того, хто був творцем глибоких перетворень. Я не сумніваюсь, що в ході семінару багато хто згадає слова і твори Леніна, присвячені ролі жінок у суспільстві". Головою того чергового московського семінару ОН обрано совєтську партійну діячку Т. Ніколаєву.

Фронти ідеологічного двобою є різні, в різних районах землі і в різних ділянках життя та праці.

Активне підтримування антикомуністичних сил в країнах поселення вільних українців, викривання комуністичної підривної діяльности, виховування українського молодого покоління в антикомуністичному дусі — це одні з найголовніших завдань нашої спільноти. В цьому аспекті дуже важливого значення набирають українські антикомуністичні демонстрації, участь української молоді в Світовому Антикомуністичному З'їзді Молоді в Японії, поширювання англомовних видань СКВУ, УККА, КУК, поширювання — навіть у формі подарунків — англомовних перекладів праць В. Чорновола, Івана Коляски, найновішої заяви видатного політичного втікача з України нуклеарного дослідника д-ра Бориса Доценка, англомовної брошури ЦК АБН „Київ проти Москви" й ін.

Імперська Росія провадить боротьбу проти вільного світу й вільної частини людства не лише на фронтах у В'єтнамі, на Середньому Сході або в горах Перу, де діють червоні партизани... Фронти боротьби проходять під різними кутами і не всіх маґістралях людського життя. Навіть 14-ту Міжнародну Конференцію Економістів-Аграрників, що відбулась на початку вересня в Білорусі, Москва використала для своїх цілей, згадуючи там і про Леніна, і про „передове колгоспне господарство", а д-р Самар Сен з Індії заявив делеґатам („Радянська Україна" з 4-го вересня), що він „високо цінить діяльність форуму і великий вклад СССР в його організацію". Не бракувало там компліментів у сторону тих, які знівечили вільне селянство багатьох народів.

На український зовнішній фронт боротьби Москва підкидає нові й нові гармати, дармащо вони лише паперові: різні видання, підручник української мови для тих, хто знає лише англійську, англомовний журнал „Україна", різні видання українською, хоч і зросійщеною, мовою, радіопрограми тощо.

Організовані протиудари це найкраща відповідь захланній імперській Москві. До таких протиударів належить, наприклад, заплянована на кінець наступного тижня велика українська маніфестація в Ню Йорку, на вшанування пам'яті Головного Командира УПА ген.-хор. Тараса Чупринки-Шухевича в 20-ліття його героїчної смерти, або заплянований на жовтень Асоціяцією Діячів Української культури, АДУК, антиленінський симпозіюм в Ню Йорку. Не менше важливі й протиудари цілком іншого порядку: звичайна товариська розмова з американськими громадянами на тему, що таке насправді СССР — дає великі й важливі наслідки, а ще більші дає „відкритий лист" до редакції американських газет чи радіостанцій, в и я снювальні листи до наших репрезентантів у Вашинґтоні — стейтових сенаторів і конґресменів.

З посиленим натиском Москви на вільний світ ми повинні також посилити протинаступ та урізноманітнити форми нашої діяльности на користь вільного світу й України.

В. Гальченко

НЕ ДАЙМО ЗАРОСТИ ТРОПІ ДО М. ЛЕОНТОВИЧА

Микола Грінченко у своїй праці „Історія української музики", яка була видана 1922 року, у 8-му розділі „Сучасна українська музика" пише: „Окремо стоїть постать Миколи Дмитровича Леонтовича, забитого в ніч на 23-го січня 1921 року... в хаті свого батька. Трагічна смерть композитора то була велика втрата для української музики... Український визвольно - національний рух, революційне піднесення, відродження своєї культури — покликали до праці Леонтовича, і з того часу стає відомим його ім'я, як композитора".

Микола Леонтович був оригінальною індивідуальністю, відмінним від усіх інших композиторів. В його опрацюванні мальовнича кольоритність національної пісні дає глибоко відчути внутрішній зміст мелодії, який в інших композиторів не завжди зрозумілий. У Леонтовича техніка у малих формах хорального твору розкривається його могутнім талантом з великою силою.

Опрацьованих композитором понад сто народних пісень, декілька власних композицій на слова О. Олеся, Г. Чупринки, Білиловського, М. Вороного, Б. Грінченка та недокінчена опера „На Русалчин Великдень", крім того ряд мелодеклямацій — говорять самі за себе. Леонтович близький нашому народові. Його твори часто виконував Національний Хор під орудою диригента і композитора О. Кошиця, якого, до речі сказати, ми на еміграції майже забули, належно не відзначивши 25-річчя з дня його смерти...

З совєтської преси видно, що в Україні розпочали підготову до відзначування 50-річчя з дня смерти М. Д. Леонтовича. Перевидали ноти його творів, Василь Дяченко написав книжку „М. Д. Леонтович", С. Плачинда статтю у „Літературній Україні", видруковано працю музиколога М. Гордійчука. Але в усіх цих статтях і працях спотворено справжню суть нашого національного композитора. Музиколог Гордійчук, прислуговуючись Москві, дійшов до того, що стверджує, ніби „Льодолом (слова Г. Чупринки) — безпосередній відгук композитора на події „великої Жовтневої Революції". Адже ж ми знаємо, що це неправда, що Г. Чупринка був убитий чекістом за участь у повстанні проти московського наїзника. Сосюра, на доручення КҐБ, позмінював тексти в історичних піснях Леонтовича. Узяти хоч би відомий кант „Ой зійшла зоря", де вже про отця Заліза не згадується, і релігійне мотто усунене. За совєтською енциклопедією М. Леонтович був „інтернаціоналіст". А ще ж є чимало свідків, які знають, що Леонтович був активним учасником національних подій і вся його творчість просякнута українським патріотизмом. Можна було б навести ще цілий ряд прикладів, як фальшується на підсовєтській Україні творчість Леонтовича.

Тут, на еміграції, необмежено користуючись свободою слова і друку, ми повинні недопустити, щоб заросла тропа до славного Миколи Леонтовича. Не допустити спотворення надбань нашого композитора. Ми мусимо сказати правду цілому світові про нашого композитора, тим паче, що він своїм „Щедриком" відомий багатьом народам.

Відзначаючи у 1971 році свято соборности і державности, слід було б пов'язати це свято з 50-річчям з дня смерти сл. п. М. Леонтовича чи то укладаючи програму з двох частин (у першій частині характер державницький, а в другій виконання творів Леонтовича, чи переплітаючи програму творами композитора. Адже ж Леонтович був застрелений чекістом саме в день 22-го січня.

Відзначити ювілей М. Леонтовича є також обов'язком наших поетів, мистців, хорів та громадських організацій і наукових установ.

Варто відмітити Відділ АДУК в Ірвінґтоні, та хор церкви Ів. Христителя в Нюарку (Добуш), які проявили ініціятиву в організації відзначення пам'яті славного українського композитора.

С. Вожаківський
заст. голови АДУК

Василь Маркусь

ЛЮДИНА ЦІЛЕСПРЯМОВАНОЇ ПРАЦІ

(Слово в пошану проф. Володимира Кубійовича, виголошене в його 70-річчя на бенкеті в Чикаго)

23 вересня сповнилося 70 років від дня народження видатного сучасного українського науковця, творця Енциклопедії Українознавства, проф. В. Кубійовича. Приятелі і вдячне громадянство в ЗСА вшановують цей його ювілей, одночасно збираючи пожертви на завершення видання Енциклопедії. Українська громада Чикаго, оголена теж ювілятом, 20-річною кооперативою „Самопоміч" найбільшою нашою кредитівкою в Америці, відзначила ювілей творця Енциклопедії Українознавства успішним бенкетом 19 вересня. Промову в пошану проф. В. Кубійовича, текст якої нижче подано, виголосив д-р В. Маркусь.

Українцям Чикаго припала рідка честь вітати першими у себе, й вшанувати з 70-річчям провідну постать сучасної української науки, професора Володимира Кубійовича, нашого почесного гостя.

Люди праці і п о в н о г о вглиблення у свої пляни, люди постійного змагання до намічених цілей, і захоплені їх щоденним здійснюванням, забувають про свої власні ювілеї і, мабуть, підсвідомо їх не люблять. До таких належить шановний Володимир Михайлович. Він неохоче погодився на відзначення цього ювілею, радше уважаючи це свято відданням належного вислідам його довголітньої праці та тим ідеалам, які інспірували все життя нашого Ювілята у його багатогранній діяльності. Є це сьогодні також наш вислів признання його головному творові життя — Енциклопедії Українознавства, цій великій справі еміграції, через яку вона впишеться світло у новітню історію української культури.

В різному перефразуванні висловлено давно і багатьма ту правду, що народи сильні не лише зброєю, кількістю леґіонів та зручністю дипломатів. Вони з а с в і дчують свою могутність також духовим доробком, розвитком інтелектуальних і творчих сил народу. Ніхто цю правду краще не зрозумів, як Володимир Михайлович, що вже півстоліття вірно служить своєму народові, віддаючи йому свій труд і здібності свого інтелекту.

Коли кінцем 1919 року доля народженої української держави була майже перерішена, молодий Кубійович, що пробував прислужитися їй службою в Українській Галицькій Армії, пірнув всеціло в університетські студії. Не сумніваюся, що студент історії й географії Краківського університету, „Владзьо з Нового Санчу" вже тоді рішив здобувати для свого народу те, чого не вдалося осягнути зброєю і політикою у визвольній війні.

Початок наукової кар'єри Володимира Кубійовича слід датувати від його перших фахових публікацій в 1920 році ще як студента, отже, саме 50 років тому. З того часу його бібліографія охоплює сотні малих і більших праць, з яких деякі стали наріжними каменями української науки.

У другій частині своєї недавно опублікованої автобіографії і спогадів „Мені 70" автор дуже проглядно ділить свої наукові праці й поле дослідження на такі ділянки: досліди над пастушим життям у Північних Карпатах, інші праці з географії Карпат, головно антропогеографічні, складання карт України та її окремих земель, а головно робота над Атласом України, синтетичний твір „Географія України", досліди з демографії й статистики України, праця над Енциклопедією Українознавства.

Усі праці студента і молодого вченого Кубійовича мали емпірично-дослідницький характер. Багато днів, тижнів і місяців проводив він у терені свого дослідження, головно на карпатських полонинах, де призбирував велику масу обсерваційного матеріялу і потім з великою прецизністю, науковою об'єктивністю та любов'ю до факту і цифр усе аналізував, визначав і підсумовував у своїх розвідках і більших працях. Так постала і його докторська дисертація, яку він захистив у 23 роки життя під назвою „Антропогеографія Горґанів", та його габілітаційна праця, захищена в 1927 році з демографії Совєтської України. Кубійович став у 1928 році наймолодшим доцентом у Польщі з рядом публікацій різними мовами, з довгим реєстром участи в багатьох міжнародних конгресах і з шансами на блискучу наукову кар'єру в польському університеті.

Ці шанси, звичайно, узалежнювалися від особистого самовизначення доцента В. Кубійовича, яке він виразно зробив в польському середовищі ще в Новому Санчі на шкільній лавці, про що живо пише у тій же автобіографії в розділі „Як я став українцем".

Якщо в роках студій про Кубійовича як українця чи націоналіста було мало чути, то це, здається, було свідомим вибором. „Твердий лемко" (хоч проф. Кубійович заперечує наявність у нього лемківської крови) рішив насамперед підготуватися фахово, здобути позицію і тоді послужити кориснішe власній спільноті, і то зі становища, яке назагал ще мало доцінювалося серед західніх українців, тобто з академічних і наукових позицій.

З кінця 1920-их років наукова праця Кубійовича щораз більше пов'язується з одного боку з українськими проблемами, а з другого — українською наукою. Володимир Кубійович свідомо вибрав собі цей напрям праці і життьової кар'єри. Продовжування праці засновника української географічної науки, проф. Степана Рудницького, поглиблення і розвиток географії України, зокрема, коли ця наука зазнала репресій на Совєтській Україні, творення наукових географічно - демографічних основ для ставлення політичної проблематики на західніх землях, дослідження національних відносин на всіх українських і сумежних землях та в діяспорі — стало життьовим призначенням Володимира Кубійовича.

Тісне пов'язання праці Ювілята з українськими науковими установами — Науковим Товариством ім. Т. Шевченка, Українським Науковим Інститутом у Варшаві, творення нових установ на західніх землях, контакт з українськими науковими силами на еміграції, з рівночасним винесенням української географічної науки і споріднених дисциплін (національні дослідження, статистика, народне господарство тощо) на міжнародний форум все це було новим, свіжим і динамічним в українському культурному процесі 1930-их років.

Але це так привело до перекреслення офіційної кар'єри Кубійовича в авторитарній Польщі, що закінчилося нагінкою і остаточним звільненням його з доцентури декретом Міністерства освіти в 1939 році.

Однак, це не могло змінити вибраної лінії наукового життя професора без катедри, але з низкою праць, розпочатих плянів. Якоюсь мірою припинили цю всесторонню працю і організацію української науки воєнні події і, так би мовити, новий шанс ученого із суспільницьким наставленням. Долею Провидіння судилося Кубійовичеві керувати життям українського народу на знач-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Перед зустріччю з д-ром Миколою М. Аркасом

Громадський Комітет, душею якого є п-і Ольга Соневицька, запросив громадянство на 11-те жовтня, в залі Українського Інституту Америки, на зустріч з д-ром філології, письменником, перекладачем „Іліяди" д-ром Миколою М. Аркасом. Гарний задум і давно така зустріч була потрібна. Микола Миколович Аркас у свої 72 роки не лише гідно несе ім'я батька — автора опери „Катерина" та „Історії Руси-України", видатного громадського й культурного українського діяча на Наддніпрянщині за царизму: син-Аркас також наміцно вписує своє ім'я в історію української літератури й культури.

Коротко нагадаємо біографічні дані. Гімназію закінчив у Миколаєві, у Празі закінчив Український Вільний Університет, в 1926 р. був промований на доктора; з Чехо-Словаччини вдалось вирватись із родиною в 1949 р., жили у Франції, а тепер у ЗСА, на Лонг Айленді. Рід Аркасів походить із Греції, відзначився у визвольній боротьбі проти турецької окупації, був змушений мандрувати за кордон, оселився в Україні, на Херсонщині. Звичайно, це найкоротші відомості, бо сама біографія д-ра М. Аркаса складна, небуденна й цікава. Досить згадати що він із своєю матір'ю в Болгарії взяв пашпорт УНР, і з цим пашпортом — жадним іншим! — переїхав усю Европу, прибув до ЗСА, змушуючи урядовців країн рахуватися з фактом, що Україна була незалежною державою в 1917-19 роках.

Хоча д-рові Миколі М. Аркасові вже поза сімдесятку, дотепер ще не „відважився" ніхто з відповідних людей занотувати в хронологічному порядку його друковані головніші праці. Спробуємо це зробити тут, після відвідин і розмови з господарем, дуже скромною людиною, яка неохоче розповідає про свою працю, навіть про 20-літній період перекладу „Іліяди" на українську мову, що здійснив на прохання покійної матері. Як говориться, для історії занотуємо тут і головніші, ще не опубліковані друком, його праці.

Ще до другої світової війни львівське „Діло" надрукувало кілька віршів д-ра М. М. Аркаса, і це був чи не перший його „вихід у світ". Написав він їх приблизно 50, між 1921 і 1926 роками, зрозуміла річ, українською мовою, на теми з історії України, як „Батурин", романтичної любови тощо. Треба зазначити, що розпочинав віршування російською мовою, під Державіна й ін. російських поетів, але скоро покинув і наслідування й чужу мову.

Приблизно в 1944 р. у „Краківських Вістях" друкувались його спогади на продовження, під наг. „Рід Аркасів.

По війні в Новому Ульмі В-во „Українські Вісті" видало невеличку книжечку — віршований переспів „Слова про похід Ігорів" д-ра М. М. Аркаса. В 1960-х роках закінчив переклад — з грецького оригіналу — „Іліяди" Гомера, і той об'ємистий рукопис придбало В-во „На Горі" в Зах. Німеччині, однак, не має фондів, щоб переклад, який знайшов високу оцінку фахівців, видати друком. До речі, проф. Михайло Соневицький в своїй рукописній праці „Історія грецької літератури" подає багато цитат з перекладу „Іліяди" д-ра М. М. Аркаса. Приблизно від 1962 р. д-р М. М. Аркас майже постійно друкується в лондонському журналі „Визвольний Шлях", який публікує „Видавнича Спілка". Там впродовж одного року друкувались надзвичайно цікаві „Спогади про мого батька". Головніші публікації в тому журналі: 1963 р. — „Слідами Тараса Бульби", спогади про брата Миколу старшину Армії УНР і актора; спогади про чеське містечко Ржевницю, що довгі роки було одним із центрів українського життя в Чехо-Словаччині; 1965 р. — спогади „В товаристві з Навуходоносорами", на продовження в кількох числах; в 1965-66 рр. — „Микола Миколович Аркас — мій незабутній батько"; 1967 р. — спогади на продовження „Живе в мертвім"; 1968 р. — „Із глибин мільйонів і тисяч літ" і т. д.

Д-р Микола Аркас (з правого боку) та сл. п. Євген Маланюк в Си-Кліфф, Н. Й. 1966 року.

В „Альманасі" УНСоюзу з 1965 р. був опублікований спогад „В гостях у отамана Божка"; в Альманасі „Гомону України" в 1965-68 рр.: „Пракиїв та його буття", „Віра наших предків", „Епізоди з давноминулого".

Одніею з особливо важливих праць д-ра М. М. Аркаса є його наукова розвідка-дослідження, з широким використанням історичних даних, аналізою фольклорних матеріялів тощо, — „Історія Північної Чорноморщини", яка саме вийшла друком у В-ві „Гомін України" в Торонті (біля 400 стор.). У ній охоплено історію тієї частини України від найдавніших часів до початків Козаччини. Є надія, що наступного року побачить світ друком і інша велика праця д-ра М. М. Аркаса — „Наш степ широкодолий", до 400 стор. машинопису.

Багато більших і менших статтей, спогадів, відгуків, рецензій, також гасел в „Енциклопедії Українознавства" НТШ були надруковані впродовж останнього десятиліття, крім зазначених вище, також у альманахах „Свободи" та ін. Ще у Франції працював над кількатомовою „Родинною Хронікою", якої досі не закінчив. Зате приготовані до друку його спогади учасника війни в 1918-19 рр. під наг. „Велике Лихоліття". Повість для молоді і про молодь, під подібним наголовком — „У чорторії Лихоліття", написав д-р М. М. Аркас в Америці в містечку Си Кліф.

Над чим працює тепер, перемагаючи незручності через дуже ослаблений зір? — над „Словником - коментатором власних імен і географічних назв до Гомерової „Одисеї" та складає перший у нас „Українсько - новогрецький Словник", в якому дійшов до 3 000 слів.

Культурна громада Ню Йорку матиме нагоду в неділю 11-го жовтня познайомитися з письменником і перекладачем д-ром Миколою М. Аркасом в Українському Інституті Америки, на „хрестинах" його найновішої книги „Історія Північної Чорноморщини. (л. п.)

Л. ЛУЦІВ
МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ
Ціна $1.50
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Грузинські ветерани вшановують пам'ять своїх провідників в українській церкві

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ностей і чимало українців, які були запрошені господарями. Визначний грузинський діяч А. Ченкелі відкрив офіційно вступним словом урочисту трапезу, привітавши присутніх, які цим виявили пошану до сл. п. генерала Г. Квінітадзе і сл. п. Є. Абуладзе та пригадав заслуги небіжчика генерала перед грузинською нацією за визволення. Зокрема він щиро подякував у своїм слові за підготову й допомогу організувати цю Панахиду в Українській Православній Церкві в. о. президента організації Американці за Визволення Поневолених Народів (АВПН) пані Валентині Калиник та запросив її першу до слова, в якому вона закликала до затіснення співпраці представників поневолених Москвою народів для допомоги визволення своїх народів. Виступали з промовами: від Об'єднання жіночих організацій Латинської Америки в Ню Йорку пані Анжела Міллер; від Козакії інж. В. Глазков; від ветеранів Козакії полк. М. Назаренко; від грузинських організацій Ню Йорку А. Ченкелі, Джордж Накашідзе, Іраклій Ментешашвілі й інші; від Спілки Визволення України (СВУ) Олекса Калиник; від жидівських організацій Давид Сломон, який в кінці промови проспівав пісню „Казбек".

Отець Іван Ткачук, як настоятель церкви Всіх Святих, виголосив проповідь під час Панахиди і під час поминальної трапези, пригадуючи значення співпраці та заслуги грузинського головнокомандуючого армії Незалежної Грузії, як також заслуги головного командира УПА Тараса Чупринки.

Це перший раз грузинські побратими улаштували таке відзначення в українській православній церкві, завдяки співпраці із СВУ й АВПН.

Округи УНС Сиракюз і Трой відбули організаційні наради

(Закінчення з 1-ої ст.)

жні буде висланий передплатникам. Завершено також пляни і формальності в справі будови союзового хмаросягу для приміщень Головної Канцелярії та „Свободи" і будова повинна початися в найближчих тижнях. Союз — говорив головний Предсідник — постійно збільшує і поліпшує свою службу членам УНСоюзу та своїй Громаді, що має поважний вплив і на загальне поліпшення українського стану та опінії про українців між нашими співгромадянами і в світі. Дальший ріст і розвиток УНСоюз пропорційно поліпшуватиме і цей стан та опінію і до цього він закликав приявних. У дебатах над звітом і доповіддю забирали слово о. Б. Смик, п. І. Пітуляк, І. Яковенко, Г. Гавришків, О. Шмакалюк, д-р М. Логаза та інші, заторкуючи багато актуальних справ і проблем УНСоюзу та Громади.

В неділю, 4-го жовтня, також організаційні наради з участю головного предсідника Йосипа Лисогора та головного радного Володимира Запаранюка, відбулися в Амстердамі для Окружного Комітету Відділів УНС Округи Трой. Чотири Відділи Округи репрезентували 23 урядовці. Наради відкрив голова 266 Відділу п. В. Ільницький, а проводив ними голова Округи п. П. Шевчук. Секретарювали В. Варшона і Я. Колодій. В дискусії над доповідями п. Лисогора і п. Запранюка забирали голос: П. Олійник, проф. Гнатківський, П. Джінджеристий, В. Труфин, І. Білинський, Е. Наболотний та інші. Як і в Сиракюзах, розмови продовжувалися при спільній перекусці, що її приготовили Пані Округи.

ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР ДЛЯ ДІТЕЙ В НЮ ЙОРКУ

Заходами 82-го Відділу СУА в Бронксі в неділю дня 11-го жовтня о год. 3-ій по обіді в залі Українського Дому при 2-ій Аве. в Ню Йорку, відбудеться казка - оперетка „Червона шапочка" текст Л. Полтави, музика В. Безкоровайного. Хто ставить сю оперетку? Ляльковий театр, створений 90-им Відділом СУА, у Філядельфії. Театрик маленький, але робить велика діло. По наших Відділах маємо „Гуртки книголюбів" і „Світлички" але Ляльковий театр се перший і одинокий в Америці, а його мета — виховувати та розважати наших дітей та малят. На цій виставці наші найменші переживуть хвилини яких напевно не забудуть. Всі „особи ляльки", та звірятка в стилевих вишиваних строях. Дія відбувається на тлі чудово розмальованих декорацій. Багато праці вложили пані членки 90-го Відділу на чолі з п. Д. Шуст, — щоби захопити та розважити маленьку публіку.

О. Лиско

З листів до редакції

ЩЕ ПРО З'ЇЗД БОЙКІВЩИНИ

У доповненні до вістки п з. „На Союзівці відбувся З'їзд Бойківщини", з дня 1-го жовтня ц. р. треба додати:

1. Членом нової Управи є теж проф. Ол. Бережницький — видавничий референт і гол. редактор „Літопису Бойківщини";
2. по організаційній доповіді мґр. М. Утриска кваліфікованою більшістю голосів переіменовано Комітет на Т-во „Бойківщина";
3. по мистецькій програмі був показ бойківської ноші;
4. З'їзд визначався багацтвом пам'яток (около 1.000 експонатів): вишивок, образів, ікон, світлин, регіональних видань, наукових праць, географічних карт, і т. п. Частина цих експонатів є власністю Музею „Бойківщина", а решта наспіла з приватних архівів проф. Ол. Бережницького, о. проф. С. Даша і других менших.

Олександер Татомир
голова Першого З'їзду Бойківщини

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
Історична Комісія
— і —
ТОВАРИСТВО ПРАВНИКІВ-УКРАЇНЦІВ в ЗСА

Наукова Конференція

відбудеться в суботу, 10-го жовтня 1970 р. о год. 5-ій веч., в залі НТШ, 302 Вест 13-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПРОГРАМА:

1. Відкриття.
2. Д-р І. НОВОСІВСЬКИЙ: доповідь на тему „Українська національна революція і наставлення до неї през. Вилсона".

Вхід вільний!

Управа Історичної Комісії НТШ і
Управа Товариства Правників-Українців в ЗСА

Увага! Гартфорд і околиця! Увага!

Український Хор „ДІБРОВА" в Гартфорді
запрошує всіх сердечно на

ВЕЛИКУ ОСІННЮ ЗАБАВУ

що відбудеться
в суботу, 10-го жовтня 1970 року
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 961 Wethersfield Ave., Hartford, Conn.

До танців приграватиме чудова Оркестра „АМОР" співає відомий зі своїх виступів п. Ігор Раковський.

Початок: 8:30 веч.

Вступ $4.50 Студенти $2.50

Столи просимо резервувати:
Пані Стефанія Павлічко, тел. 246-8167
п-на Христя Кінах, тел. 246-3738

Просимо не оминути цієї гарної нагоди приємно забавитися.

УПРАВА ХОРУ

Т-во за Патріярхальний Устрій УКЦ
ВІДДІЛ у ДІТРОЙТІ
СВЯТОЧНІ ЗБОРИ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ

ПОМІСНОСТИ УКЦ ТА 1-ої РІЧНИЦІ АРХИЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ

Доповідь про „Сучасний Правний Стан УКЦ"
виголосить
ПРОФ. МИКОЛА ЧУБАТИЙ
Субота, 10-го жовтня 1970 року
Год. 7:30 вечора
Заля У. А. ОСЕРЕДКУ при вул. Карпентер

•

В неділю, 11 ЖОВТНЯ ПРОФ. МИКОЛА ЧУБАТИЙ
виголосить доповідь п. н.
„ДІТРОЙТСЬКА ІНІЦІЯТИВА 1943.Р."

Прелеґент говоритиме про ролю Дітройту в житті української громади в часі II світової війни.

Заля У. А. ОСЕРЕДКУ при вул. Карпентер
Год. 4-та по пол.

ДО УЧАСТИ В ДОПОВІДІ ЗАПРОШУЄ

Культурно-Громадський Клюб в Дітройті

Увага! Ню Йорк, Джерзі Сити, Нюарк, Пассейк, Йонкерс!

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ СТВОРЕНИЙ ПРИ ОБ'ЄДНАНОМУ КОМІТЕТІ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ

для вшанування
70-РІЧЧЯ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Проф. Д-ра ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА

запрошує все Українське Громадянство на

УРОЧИСТИЙ БЕНКЕТ

який відбудеться
в суботу, 17-го жовтня 1970 р. о год. 7-ій веч.
в Авдиторії Школи св. Юра в Ню Йорку
при 215 East 6-та вулиця

Відзначаючи при цьому 22-річну працю проф. Кубійовича для Енциклопедії Українознавства, Комітет бажає цим способом придбати конечні фонди для закінчення її останніх трьох томів.

ДАТКИ: $25.00 від однієї особи; $20.00 від особи, якщо йде двоє або більше осіб з однієї родини; $10.00 — студенти.

Ввесь дохід призначений на завершення видання Енциклопедії Українознавства. Хто не може взяти участи в бенкеті, проситься висилати датки на: Ukrainian Encyclopaedia c/o Selfreliance, 98, 2nd Avenue, New York, N.Y. 10003.

Чеки або грошеві перекази виставляти на Selfreliance # 5215, відтягається від податку.

Тільки ми самі, свідомі українці можемо допомогти завершити видання Енциклопедії Українознавства.

Гуртові столи можна замовляти на місцях розпродажу квитків вступу.
Карти вступу можна набути:

Ню Йорк
АРКА
48 E. 7th Street
Tel.: GR 3-3550

СУРМА
11 E. 7th Street
Tel.: GR 7-0729

ЕКО
145 2nd Avenue
Tel.: AL 4-0888

Джерзі Сити:
Кредитова Кооператива Самопоміч
558 Summit Avenue
Tel.: 795-4061

Нюарк:
ДНІПРО
698 Sanford Avenue
Tel.: 373-8783

Кредитова Кооператива
249 Stuyvesant Avenue
Tel.: 373-7839

Пассейк:
Кредитова Кооператива
237 Hope Avenue
Tel.: PR 9-9581

Йонкерс:
Кредитова Кооператива

Осінніми кольорами прикрашена Союзівка

ВІТАТИМЕ РАДО
всіх ЛІКАРІВ з РОДИНАМИ на
ОСІННІЙ ЗУСТРІЧІ
в днях 10-го і 11-го жовтня 1970 року

Мистецька програма, як також багата програма для молоді і дітей (та опіка над дітьми).

Відпочинок і дозвілля в горах серед чарівної природи золотої осені.

Замовлення кімнат безпосередньо в Адміністрації Союзівки.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Тел.: (914) 626-5641

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ і ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ „САМОПОМІЧ" — ВІДДІЛ у НЮ ЙОРКУ

улаштовують
у неділю, 11-го жовтня 1970 року о год. 3:30 дня
в приміщенні ІНСТИТУТУ, 2 E. 79-та вул. в Ню Йорку

ЗУСТРІЧ ГРОМАДЯНСТВА З Д-РОМ МИКОЛОЮ АРКАСОМ

письменником і науковцем, автором книги „Історія Північної Чорноморщини", що цими днями появилася друком.

Слово про автора: ЛЕОНІД ПОЛТАВА

В мистецькій програмі беруть участь: мистці-солісти ГАННА ШЕРЕЙ, ТАМАРА ЛИХОЛАЙ, акомпаньямент: проф. ЄВГЕНІЯ КУРИЛОВИЧ-ЧАПЕЛЬСЬКА. Уривок спогаду — ЄВГЕНІЯ ЄНСЕН. Програму веде ОЛЬГА СОНЕВИЦЬКА.

Сам Автор поділиться з присутніми своїми спогадами.

Комітет запрошує Громадянство численно прибути на цю зустріч із сином славного Миколи Аркаса, автора відомої „Історії України-Руси" та опери „Катерина".

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в неділю, 4-го жовтня 1970 р. у Філядельфії, Па., по довгій і тяжкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни упокоїлася в Бозі на 70-му році життя моя Найдорожча ДРУЖИНА

бл. п. МАРІЯ ЯРОСЕВИЧ з дому ГЛИНСЬКА

ПАНАХИДА відправиться в середу, 7-го жовтня ц. р. о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Brennan, 858 N. 22nd Street, Філядельфія, Па.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 8-го жовтня 1970 р. о год. 8:30 рано з того ж заведення до церкви св. Миколая, а звідтам на цвинтар у Факс Чейс.

Горем прибитий
муж інж. ІВАН

Замість квітів на могилу
сл. п. КАТЕРИНИ ЦИБИК
складають 30.00 долярів
на Катедру Українознавства при Університеті в Гарварді
д-р Ілирій і Анна ДОМБЧЕВСЬКІ й вдячна учениця Діді з Домбчевських БУТЕНКО з мужем Володимиром

•

Вельмишановній Родині, наше глибоке співчуття.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 20-го вересня 1970 р. відійшла у Вічність моя Найдорожча Дружина

ОЛЯ з ЛУЦІВИХ ЛЕСИК

Мойому жалю і смуткові немає границь. Хочу цією дорогою подякувати Веч. о. Монс. Греськові за проведення похоронних Богослужень, Веч. о. Павлишинові за Богослуження і працальну проповідь, Веч. о. Бекешові і Веч. о. Романові Музичці, редемптористові з Канади, дякую за відправу похоронного Богослуження. Дякую Веч. о. Совітникові Григорієві Музичці за Служби Божі відправлені за здоров'я, а потім за душу Покійної. Дякую Веч. о. Чайківському в Льос Анджелес за відправлення Служби Божої. Дякую нашим дорогим приятелям Михайлові і Юлії Лаврів за те, що відвідували Покійну вдома і в шпиталі і виявили синівське співчуття до Покійної і до мене. Дякую дорогому сотникові Олексинові, що часто відвідував Покійну. Дякую Вп. д-рові Фарійонові за щиру лікарську опіку. Дякую представникам Комітету О.Т.М. за квіти, участь в похороні, за надгробне слово п. Григорію Крісльатому і п. Лаврові. Дякую п-ву Бурим за пресове повідомлення. Дякую представниці Рідної Школи п. Волянській за віддання останньої прислуги Покійній довголітній учительці. Дякую всім УСС-ам за участь в похороні. Дякую Приятелям, що найняли Служби Божі за спокій душі Покійної: п. Семенові Крісльатову, п. М. Лаврові, п. М. Кавці і п-ву Небешам. Дякую всім Знайомим, що віддали останню прислугу. Вкінці дякую директорові похоронного заведення М. Колодієві за його солідну і щиру похоронну обслугу.

Гірко обездолений
муж — РОМАН з РОДИНОЮ

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в НЮ ЙОРКУ
в 11-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
ПРОВІДНИКА ОУН

сл. п. СТЕПАНА БАНДЕРИ

в четвер, 15-го жовтня 1970 р., о год. 7:30 веч.
в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА, при 22 Схід 7-ма вул. в НЮ ЙОРКУ
буде відправлена

ПАНАХИДА

Після Панахиди в ДОМІ ОУВФ при 315 Схід 10-та вул.
відбудеться

СВЯТОЧНИЙ ВЕЧІР
З МИСТЕЦЬКОЮ ПРОГРАМОЮ

ПРОСИМО ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ВЗЯТИ МАСОВУ УЧАСТЬ.

КОМІТЕТ

В Торонті відбулося вінчання найстаршої доні сл. п. Степана Бандери, Наталії, з богословом Андрієм Куцаном

Торонто. — Минулої суботи, 3-го жовтня, тут у церкві св. Покрови при вулиці Лліс відбулося вінчання доні покійного Провідника ОУН сл. п. Степана Бандери, Наталки, з п. Андрієм Куцаном, з Мюнхену, який саме покінчив богословські студії й дожидає висвячення на священика. Вінчання давали чотири священики отці Кусий, Жолкевич, Микитин і Даниляк, канцлер Єпархії, у вщерть виповненій, новозбудованій стилевій церкві. Весільна гостина відбулася в Українському Домі при вулиці Крісті. Дві великі залі цього модерного дому були до останнього місця виповнені весільними гостями, родиною, приятелями, місцевими громадянами, а в не меншій мірі також представниками українських громад і їх організацій з ближчих і дальших околиць Канади й ЗСА. Немає сумніву, що це була найчисленніша весільна гостина, яка колибудь відбулася серед українців в Америці й що тисяча гостей в рівній мірі прибула так для звеличання одруження молодої пари, як для складення пошани Батькові Молодої, який не діждався батьківського щастя-одруження своїх дітей. Старостою гостини був мґр Теодозій Буйняк, а старостиною п. Рома Ганьківська. Молодих вітали з одруженням о. Кусий, д-р Роман Малащук від Визвольного Фронту, д-р Володимир Бандера від родини Молодої, п. Юрчук від родини Молодого та самий Молодий, який, складаючи подяку гостям, в сповненім гумором слові розповів історію познайомлення зі своєю дружиною та самого подружжя. Визвольний Фронт з ЗСА репрезентував д-р Степан Галамай. Між родиною Молодих була пані Слава Бандера, мати Молодої, її сестра Леся і брат Андрій та інж. Осип Бандера, кол. посадник Стрия, з дружиною, стрийки батька Молодої, а родину Молодого репрезентували п. Юрчук, вуйко Молодого з дружиною. Архиєрейське благословення переслали Молодим Їх Блаженство Кардинал Йосип з Риму і Торонтонський Владика Ізидор.

СМЕРТЬ НАССЕРА І НАСЛІДКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

редництвом делеґата Об'єднаних Націй шведського дипломата Яррінґа. Про поважні наміри Нассера закінчити стан „ні війни, ні миру" між арабами та Ізраїлем свідчить його посередництво в переговорах між королем Гуссейном і палестинськими партизанами в Каїро. Фактично Нассер не сподівався успіху від партизанської або фронтової війни і хотів, разом з Гуссейном, зліквідувати арабсько-ізраїльський конфлікт політичним шляхом. Смерть Нассера завдала тяжкого удару цьому плянові.

Чи знайдеться політик у Єгипті такого рівня, як Нассер, щоб успішно балянсувати між великодержавами і забезпечити незалежність Єгипту та його провідну ролю в арабському світі? В суспільствах високої політичної культури є політична еліта, що має в запасі людей, підготованих до провідної ролі в державі. В країнах відсталих роля особи в громадському житті значно більша, і багато залежить від щастя. У напруженій ситуації в арабських країнах потрібні авторитетні, зорієнтовані, рішучі, відповідальні люди.

Смерть Нассера довго будуть відчувати в Єгипті як незаступну втрату.

П. А.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ У ВІДНІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Поштова печатка, з німецьким та українським написом, видана австрійською поштою заходами Союзу Українських Філятелістів Австрії з приводу відвідин Первоієрарха Йосифа Кардинала Сліпого у Відні дня 1 жовтня 1970 р.

Зараз по концерті відбулася спільна святочна вечеря в присутності обох Кардиналів у віденському ратуші. У своєму привіті мґр. Костюк, голова Святочного Комітету, висловив вдячність української громади Верховному Архиєпископові за прийняття запрошення віденського кардинала Кеніґа відвідати українців у Австрії. „Ми щасливі, що можемо вітати Ісповідника Віри між нами", — сказав мґр. Костюк. Привітали Гостя ще інж. Жупник від найстаршої української організації Відня — Братства церкви св. Варвари, д-р Наклович від Українського Центрального Допомогового Об'єднання Австрії, д-р Залозецький від церковної ради, та сам парох о. д-р Дзерович. При кінці промовив Первоієрарх, підкресливши велику традицію та історію українців Відня. Тут колись був український центр, жили і працювали тут наші професори, студенти, політичні діячі; парохія церкви св. Варвари, яка була заснована 1783 р. цісаревою Марією Тересою, найстарша поза межами України. А де сьогодні стоїть український Відень? — питав кардинал Сліпий. Він апелював до української громади не забувати українську мову, передати її своїм дітям та передусім триматися своєї Церкви, бо „ніяка політична партія або організація не може нас з'єднати так, як Церква. Патріярхат це одиноке, що може нас спасти!"

В неділю 27-го вересня рано відбулася Панахида біля пам'ятника у Гмінді — 100 миль від Відня — для загинулих там 30 000 українців. Верховний Архиєпископ відправив цю панахиду у співслуженні о. шамб. Марусина, о. д-ра Дзеровича та о. Дашковського (Зальцбурґ). В короткій проповіді Кардинал просив не забувати могил загинулих українців.

В неділю вечером у катедрі св. Стефана у Відні відбулася Торжественна Архиєрейська Служба Божа. Віденський кардинал Кеніґ у своїй проповіді підкреслив велике значення нашого Первоієрарха та згадував про його довголітнє терпіння — це справді Ісповідник Віри! Понад 10.000 вірних були захоплені нашим обрядом і співом церковного хору під управою проф. Гнатишина.

Понеділок 28-го вересня був заповнений візитами у державних достойників. В 11-ій год. перед обідом Кардинал Йосиф Сліпий відвідав президента Австрії Франца Йонаса в колишній цісарській палаті; президент Йонас бажав нашому Первоієрархові та для всіх українців у Австрії і в цілому світі багато щастя. Слідувала візита Кардинала в канцлера-прем'єра д-ра Бруна Крайского, а при кінці Кардинал Йосиф відвідав посадника Відня Бруна Марека у віденському ратуші.

Наступні дні були заповнені різноманітною програмою. У четвер 1-го жовтня відбулося святочне відкриття виставки поштових марок з релігійними мотивами, яку влаштував Союз Українських Філятелістів. На відкриття прибули Кардинал Сліпий, Кардинал Кеніґ та урядовці пошти із кол. директором, великим приятелем українців, д-ром Шаґінґером. З тієї нагоди австрійська пошта видала державну поштову печатку з українським написом „Первоієрарх Йосиф Кардинал Сліпий у Відні" та з рисунком-портретом Верховного Архиєпископа. Ця печатка була відбивана тільки на австрійських державних марках. Треба підкреслити, що Австрія одинока країна вільного світу, яка видала 6 державних поштових печаток з українським написом.

Вечером цього ж дня відбулася Архиєрейська Служба Божа в заповненій людьми українській церкві св. Варвари. По Службі Божій віденський Кардинал Кеніґ влаштував пращальне прийняття для нашого Первоієрарха, де були запрошені також представники української громади Відня.

У п'ятницю 2-го жовтня ранком Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий виїхав з Відня до Зальцбурґу. Великий, незабутній тиждень для української громади у Відні закінчився.

Палата схвалила збільшення податку за їзду літаками

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів більшістю 323-ох до 17-ох голосів ухвалила збільшити податок за їзду літаками, щоб здобути фонди на оплату вартових, які мають бути на кожному літаку. Цей проєкт має ще вирішити Сенат. Президент Ніксон вніс був цей проєкт до Конґресу на початку вересня, коли значно збільшилися були випадки, що повітряні пірати захоплювали літаки. Квитки на їзду в ЗСА будуть оподатковані не 8 відсотками, а 8.5 відсотка; податок від квитка на їзду за кордон буде збільшений із 3-ох долярів до п'ятьох. Збільшений податок мав би обов'язувати від 31-го жовтня ц.р. і тривав би аж до 1-го липня 1972-го року, це значить 20 місяців. Цей податок повинен дати прибутків в цьому фінансовому році, що закінчиться 30-го червня 1971 р. — 34.5 мільйона долярів, а в найближчому повному фінансовому році — 57.3 мільйона.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ПРОФ. М. ЧУБАТИЙ У ДІТРОЙТІ

На запрошення Дітройтського Відділу Т-ва за патр. устрій УКЦ виголосить профес. Микола Чубатий доповідь п. н. „Сучасний правний стан УКЦ" в суботу, 10 жовтня ц. р. Ця доповідь відбудеться в часі Святочних Зборів для відзначення 1-шої річниці Архиєпископсько г о Синоду УКЦ. В неділю, 11 жовтня проф. Чубатий виголосить другу доповідь п.-н. „Дітройтська ініціятива 1943 року". Її влаштовує Культурно-Громадський Клюб у Дітройті. Обі доповіді відбудуться в залі У.А. Осередку при вул. Карпентер.

МІЖНАРОДНЕ ГРАФІЧНЕ ТОВАРИСТВО ЗАКУПИЛО ДЕРЕВОРІЗ ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО

Ню Йорк. — Міжнародне Графічне Товариство, яке закуповує кожного року по 35 до 40 графічних праць американських, европейських й японських мистців і влаштовує з них виставки графіки в різних містах ЗСА і світу, закупило цього року цілий наклад дереворізу відомого українського графіка і маляра Якова Гніздовського „Орел". Згідно з повідомленням „Ню Йорк Таймс-у", виставки закуплених цього року графічних праць відбудуться рівночасно в таких містах ЗСА: в Чикаґо — в Інституті Мистецтва, в Лос Анджелес — в Окружному Музею, у Міннеаполіс — в Університетській Ґалерії, у Філядельфії — в Публічній (Вільній) Бібліотеці, в Сан Франсіско — в Музею Мистецтва.

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦЮРИСТИ В УНІОН ДА ВІКТОРІЯ

Порто У. да Вікторія, Бразилія. — В порозумінні з проводом Хліборобсько-Освітнього Союзу, ХОС, о. Володимир Барабаш організував з допомогою інструкторів Української Фольклорної Групи з Куритиби Танцювальний Ансамбль в Порто Уніон да Вікторія. Ансамбль нараховує 33 хлопців і дівчат, успішно виступає з показами українських народних танців у багатьох сусідніх місцевостях.

ПОНАД 252 ТИСЯЧІ ДОЛ. НА БУДОВУ ХРАМУ

Чикаґо. — Орган української католицької парафії св. Володимира й Ольги в Чикаґо „Вісник" в числі 19 повідомив, що дотепер на запляновану будову Храму св. Володимира й Ольги вірні задеклярували на Будівельний Фонд понад 252 000 долярів. Ці деклярації та вже й часткові вплати походять від 502 українських католицьких родин і 8-ми організацій. Готівкою впродовж 3-ох місяців зібрано 133 тис. долярів.

УКРАЇНЦІ КАНДИДУЮТЬ НА ПОСЛІВ У БРАЗИЛІЇ

Куритиба. — На федерального посла висунув свою кандидатуру відомий громадський діяч, адвокат д-р Юлій Буський, а на посла Парани — Маркіян Баранюк. Тижневик „Праця" ч. 31/-1970 з Бразилії повідомляв, що українці підтримують обидві кандидатури та сподіваються, що в Палаті Послів від цього року будуть вже й представники української спільноти в Бразилії, а не лише португальці, словінці, турки й представники ін. національних спільнот.

Філядельфійська Союзова Округа

(Закінчення зі стор. 1-ої)

пан Гавриш обговорив стан Округи і її Відділів та подав довгу листу побажань до Відділів і їх урядовців, а д-р Ярослав Падох з'ясував загальний стан УНСоюзу, зокрема його організаційні проблеми й докладно обговорив минулорічну й цьогорічну кампанію за дальший ріст УНСоюзу. Здобуття повного успіху два роки під ряд є, за його словами, доволі трудне, але мимо минулорічного великого успіху, коли УНС придбав кругло 5,500 нових членів, є можливим і конечним здобути не менший успіх і в цім році.

Уже здобуті 4,000 членів дають надію на повторення минулорічного успіху під умовою, що всі Відділи і їх урядовці, які досі „відпочивали" після „трудів" конвенції, не гаючись, заберуться до праці. Доповідач підкреслив, що цей рік упадку біржі (стак ексендж), спадку цін на нерухомості, зокрема у великих містах, і безробіття є виїмково пригожим роком для життєвого забезпечення, яке повинно стати також серед українців основним засобом інвестування свого майна і своїх ощадностей, бо воно ґарантує виплату повної суми забезпечення і не підлягає господарським кризам. В дискусії над обома доповідями забрали голос о. Мицик, М. Хомин, інж. В. Одежинський, інж. І. Скіра та інші. Після того головний контролер УНС д-р Іван Скальчук з'ясовував вагу УНС та його праці, цитуючи відгуки на неї в совєтських газетах, які атакують УНСоюз та його поодиноких діячів, в цім також голову Округи Ст. Гавриша. Згадуючи про різні вияви нашої активности, зокрема на терені УККА, який саме в Філядельфії небаром відзначуватиме своє 30-річчя, д-р І. Скальчук закликав до пожвавленої активности всіх союзових діячів Округи з виразною метою наново, вчетверте, здобути для Округи перше місце між усіми 30 союзовими Округами. Голова п. Гавриш ще закликав до складення національного датку, до участи в опері „Лис Микита", яку підготовив другий братський Союз „Провидіння", та відзначенні 30-річчя УККА, й подякою приявним за участь закінчив збори, підкреслюючи, що другий місцевий головний контролер проф. Б. Гнатюк та почесний голова Округи д-р В. Галан, виправдали свою неприявність відсутністю у Філядельфії. Після цього о. мітрат Мицик відмовив молитву подяки за успішне переведення зборів.

ЛЮДИНА ЦІЛЕСПРЯМОВАНОЇ ПРАЦІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ній частині окупованої німцями української етнографічної території, використовувати у вийняткових умовах мінімальні, але реальні можливості української суспільно-культурної розбудови. І з цим завданням Володимир Кубійович, неполітик справився якнайкраще. Може саме тому, що не був він політиком! Про цей цікавий відтинок новітньої історії України, в якому роля Кубійовича була помітною, не приходиться тут багато говорити. Невдовзі появиться книга спогадів і документів про цей період життя і діяльности проф. В. Кубійовича, колишнього голови Українського Центрального Комітету. І з цього почину українське Чикаґо може бути гордим, бо саме в нашому місті у видавництві М. Денисюка закінчується тепер друк цих спогадів.

Останні 25 років життя і праці проф. Кубійовича нам усім сучасникам краще відомі. Найменше важливе те, що розпочав цей період Володимир Михайлович як політичний в'язень в американській окупаційній зоні Німеччини. Про це він сам скоро забув. Він виступив як організатор української вільної науки — відновлення діяльности Українського Вільного Університету, Наукового Товариства ім. Шевченка, видавання Енциклопедії Українознавства, статистичні і демографічні дослідження по таборах, постійне унапрямлювання української наукової політики і практична участь в ній у ролі дослідника, автора, редактора й організатора фондів — оце кількома штрихами схарактеризований шлях нашого Ювілята на еміґрації — в Мюнхені, Парижі та на різних зупинках його мандрівок.

Про працю над Енциклопедією, про різні зв'язані з цим проблеми говориться і пишеться у нас ще порівняно досить. Мені хочеться лише вказати вкінці на один момент, що вже виразно відчувається з попередніх з'ясувань. Проф. Кубійович був завжди вірний науковій максимі, що наука мусить бути об'єктивна, повна і реальна. Він її ніколи не підшивав під політичні дезидерати і програми. Але він також твердо переконаний, що наука може багато допомогти політиці, зокрема це правдиве було в українській дійсності. „Мені було зрозуміле, що підставою практичної політичної роботи мусить бути знання відносин", — пише він у спогадах „Мені 70".

Півстолітня праця і здобутки географа і всестороннього ученого енциклопедиста — українознавця В. Кубійовича твердо підмурували українські політичні змагання фактами і пізнанням національної, господарської й фізично-матеріяльної дійсности України.

Коли бажаємо нашому Достойному Ювілятові, який усе життя твердо служив правді, тій сковородинській правді, „від якої немає нічого солодшого", всього добра і сил та витривалости у дальших плянах, побажаймо йому і собі зокрема, щоб філософія життя, отой твердий світогляд праці і правди, змагання і самопосвяти став кредом усіх наших інтелектуальних сил, зокрема молодої ґенерації тут і на рідних землях.

Вам, Дорогий Володимире Михайловичу, від усього серця зичимо завершити Ваші великі й малі наукові пляни, зокрема славне діло — Енциклопедії Українознавства, яке — понад сумнів — в історії української культури займає почесне місце поряд Грушевського „Історії України-Руси" чи „Українського народу в минулому й сучасному", а Ваше прізвище, як творця ЕУ, ставить поряд великих імен подвижників української духовости, від Франка й Драгоманова почерез Вовка, Грушевського і Єфремова аж до нинішніх творців української науки і культури. У цьому ланцюгу наших духових велетнів ім'я проф. В. Кубійовича здобуло собі тривке місце.

ТАРЗАН, Ч. 6442. Рішуча радіодепеша доктора Доміні

Тепер готові для другого ліку, Тарзане! Твоя жінка багато хоробра!

Мій другий лік дуже могутній... Скажи своїй жінці, що вона почує неначе вогонь, але це не є вогонь!

Сотнику Дикий Коте, що це таке?

Це заклик, що його доктор Доміні хоче передати через радіо до летунської бази в Момбузі! Послухай... „Ґенерал Ітс, Момбузі. Тут страшна халепа. Вислати мерщій гелікоптер до оселі лікуючих мужів. Скажіть дати мені право привезти відсіль медсестру Наомі, навіть силою, якщо б треба. Доміні".